

MŪSŲ LIETUVA



LKB KRONIKA Nr. 36

Elne nuo 1972 metų
Perskaites duok kitam!

LIETUVOS KATALIKŲ GYVENIMAS IŠRINKUS ŠVENTUOJU TĖVU JONĄ PAULIŲ II-ji

NR. 26 (1611) — SEMANÁRIO — 1979 M. LIEPOS — JULHO 5 D. — 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338



Istorinė diena lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje — 1979 metų gegužės 6 dieną lankėsi popiežius JONAS-PAULIUS II ir pasakė nuoširdžią kalbą

“AŠ KASDIEN MELDŽIUOSI UŽ JŪSŲ TĖVYNĘ. MELDŽIUOSI NETAIP SAU BENDRAI, BET ATSKIRAI, KASDIENINĖJE MALDOJE IŠTARDAMAS LIETUVOS VARDĄ. MANAU, KAD TAI YRA MINIMUM — MAŽIAUSIA — KĄ GALIME PADARYTI. SIEKdami išLAIKYTI MŪSŲ VIENYBĘ IR MŪSŲ SOLIDARUMĄ. DIEVAS TELAIMINA JUS VISUS, KURIE GYVENA ŠIUOSE NAMUOSE, ČIA RASDAMI APLINKĄ, PADEDANČIA PASIRENGTI KUNIGIŠKAI TARNYBAI”



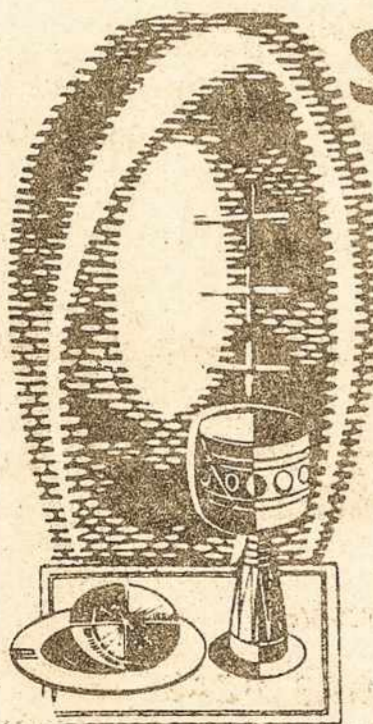
Sveikiname

30 metų ištarnavusį Kristaus kunigystėje jubiliatą, Švento Kazimiero parapijos kleboną,

kun. PRANA GAVĖNA, SDB

linkėdami jam geros sveikatos, Dievo palaimos ir išvermės kunigiškam bei lietuviškam darbe.

Šv. Juozapo Vyrų
Brolija ir Valdyba



bendradarbiu. Lenkijos Episkopatas, savo Primo vadovaujamas, sugebėjo taip išmintingai ir drąsiai vadovauti savo dvasininkams ir tikintiesiems, kad už jų pečių stoji visa Lenkija, pradedant nuo angliakasių ir baigiant inteligentais. Jie mokėjo įtikinti savąją tautą, kad kova už katalikų tikėjimą ir dorą yra tautos gyvybės ir mirties klausimas. Jie savo tvirta ir principinga laikysena išmokė net socialistinės valstybės pareigūnus gerbti Bažnyčios ir tikinčiųjų teises. Kardinolas Višinskis parinko daugybę Bažnyčiai atsidavusių vyskupų. Rūpestingai ir uoliai tvarkoma pastoracija davė nuostabių vaisių. Pokario metais ateistiniais pagrindais tvarkomoje valstybėje katalikų tikėjimas ne tik nesulūpnėjo, bet tiek sustiprėjo, kad Lenkijos katalikai tapo vieni iš uoliausių Europoje. Nors ir pas juos varžoma religinė spauda, bet jie yra išleidę daug gerų veikalų, turi savą periodinę spaudą, net katalikišką universitetą Liubline. Lenkijos vyskupai drąsiais

ir pagrįstais reikalavimais iškovojo tokią laisvę, kokios neturi daugelis socialistinių respublikų, o mums apie jas net ir svajoti sunku. Tiesa, ir Lenkijoje Bažnyčios veikla varžoma įvairiomis priemonėmis, išrastomis ne tik Lenkijos socialistinės vyriausybės, bet ir ateistinės Maskvos.

Kardinolų Kolegija, vertindama Lenkijos Katalikų Bažnyčios kovos rezultatus, vieną iš pagrindinių jos vadovų — Krokuvos kardinolą Karolį Wojtylą išrinko šventuoju Tėvu.

Tai didelis padaršinimas ne tik Lenkų tautai, bet ypatingai Lietuvai, Ukrainai, Baltarusijai ir visiems Tarybų Sąjungos katalikams bei krikščionims. Naujajį Popiežių entuziastingai sutiko ir Tarybų Sąjungos kovotojai už žmogaus teises. Mes visi tikimės iš naujojo popiežiaus sulaukti stiprios paramos. Todėl grįžo viltis, kad ateityje mes nesijausime palikti Kremliaus ateistų savivalei.

(Bus daugiau)

Neveikėjas garsina Lietuvą

Dr. Vainutis Vaitkevičius medicinos pasaulyje

AL. GIMANTAS

Ar yra būdų bei galimybių garsinti Lietuvos ir lietuvių vardą, nesant visuomenės veikėju (mūsų daugumai suprantama prasme)? Yra, ir tai tokioje srityje, kuri niekada mūsų šalių nebuvo iškeliamą. Tai mokslinių laimėjimų pasaulis, į kurio svarbą, reikšmę ir svorį (kartu su finansiniu sektoriumi) itin didelį dėmesį kreipia gausios žydų tautos asmenybės. Paskaičiuokime tik kad ir Nobelio premijas, kurias gavo žydų kilmės mokslininkai, menininkai, literatai. Čia jų svoris ir įtaka tikrai neginčijama. Šioje vietoje ir norėtusi tikėtis, kad ir mūsų pagaliau bus suprastas bei įvertintas lietuvių kūrėjų (menas, mokslas, literatūra) užmojis ir iniciatyva siekti tarptautinio pripažinimo, įvertinimo.

Tokios mintys kilo, gegužės pabaigoje perskaičius "The Detroit News" dienraščio (tiražas — per 600.000) pirmajame puslapyje, svarbių žinių skiltyse, išspausdintą ir iliustruotą straipsnį apie dr. Vainutį Vaitkevičių, kuris yra laikomas, laikraščio žodžiais, "a nationally-known cancer specialist at Wayne State University". Progą tam rašiniui davė vieno žydų tautybės amerikiečio, milijonieriaus, buvusio dr. V. Vaitkevičiaus paciento, pomirtinis 5 mil. dolerių palikimas praplėsti klinikiniam vėžio tyrimo centrui tame universitete.

Sis centras — tai dr. V. ilgų metų svajonės išsipildymas. Naujoji laboratorija vėžio tyrimų srityje galės būti lyginama su Mayo klinikomis ar Sloan-Kettering Institutu, kurių lygis ir įrengimai yra laikomi pačiais iškiliausiais medicinos tyrimų pasaulyje.

Straipsnyje paliečiama dr. V. Vaitkevičiaus asmenybė, gyve-

nimo kelias nuo Lietuvos iki šių dienų. Pabrėžiama, kad jaunystėje dr. V. svajojęs tapti koncertiniu pianistu, tačiau rankos sužeidimas nacių Aušvico mirties stovykloje privertė užmiršti pianisto karjerą.

Gana plačiai aprašoma jo asmenybė, būdas ir gydymo metodai. Skelbiama itin palanki kelių jo pacientų nuomonė apie mūsų daktarą, kuris nevienam ligoniui būna "paskutinė viltis", kai kiti gydytojai atsako gydyti. Net ir negalintieji užsimokėti ligoniai nėra atstumiami. Būrelis dėkingų pacientų anąmet Kalėdoms surinko pakankamai lėšų ir pasiuntė dr. V. Vaitkevičių su visa šeima (žmona, šeši vaikai, vaikaičiai, uošvis, uošvė) Lietuvon, pasimatyti su seniai nematyta savo motina. Tai buvo didelė staigmena senutei!

Be to, straipsnyje itin pabrėžiamas gydytojo atsidavimas savo pacientams, jų supratimas ir, galima sakyti, 24 val. budėjimas jų sveikatos sargyboje. Kiekvienas pacientas gauna jo namų telefono numerį, kuriuo galima skambinti visai nesivaržant bet kuriuo paros metu. Tiesa, nematome jo lietuvių susirinkimuose (yra lietuviams skaitę paskaitų vėžio ligos ir preventyvinio gydymo temomis), neturi jis laiko dalyvauti valdybose ar minėjimuose, bet gausūs pacientai žino apie jį, jo gimtąjį kraštą. Jie laužo savo liežuvius, bandydami išstarti daugumai itin sunkiai išstariamą pavardę — Vainutis Vaitkevičius. Stebuklą, tiesa, jis neįstengia padaryti, bet vėžio ligoniams jo pavardė reiškia bent viltį ir realią pagalbą. Ligonų, net ir nepasveikusių, dėkingumą jam įrodo ir minėto žydo 5 milijonų auka dr. V. Vaitkevičiaus vadovaujamai institucijai.



IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

IV WELTKONGRESS DER LITAUISCHEN JUGEND
IV LITHUANIAN WORLD YOUTH CONGRESS

IV PLJK INFORMACIJA

Iškilmingas IV PLJK uždarymo Mišias, liepos 29 d. 10:30 val. Koenigsteine, atnašaus Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys. Pamokslą sakys lietuviu Šv. Kazimiero kolegijos rektorius, prel. Dr. Ladas Tulaba iš Romos.

Savaitėje po Kongreso, lietuvių jaunimo delegacija stengsis gauti audienciją pas Popiežiu Jona Pauliu II ir iteikti Jam memorandumą, išreiškiantį susirūpinimą dėl tikėjimo persekiojimo Lietuvoje. Delegacija sudarys kiekvieno krašto, kuris atsiuntė atstovus į Kongresą, vienas delegatas, vienas IV PLJK komiteto atstovas ir PLJS bei PLB pirmininkai.

Svarbūs adresai ir telefonai kongreso dalyviams:

Kongreso būstinė Anglijoje:

Lithuanian House, 2 Ladbroke Gardens, London W 11 2PT
tel. 01-727 2470

Stovykla:

St. Mary's College, Strawberry Hill, Waldegrove Road
tel. 01-891 2020

Kongreso būstinė Vokietijoje:

Litauisches Gymnasium, Romuva, 6840 Lampertheim-Hüttenfeld 4
tel. 06256 - 322

Studijų dienos:

Haus Altenberg, Altenberg 5068 Odenthal
tel. 02174-4235

Uždarymo iškilmės:

Haus der Begegnung, Bischof-Kaller-Str. 3, 624 Königstein/Ts.
tel. 06174-3015

Brazilijos Lietuvių J. Kongreso atstovai dar gavo CrS.25.000,00. Tie pinigai yra Joninės Šventės pelnas ir dar asmeniškai prisidėjimai.

Visos ligi šiol duotos informacijos apie IV PLJK buvo suteiktos iš Vokietijos, per p. Marytę Šmitienę.

Artinantis datai į Kongreso dalyvavimą, daugiau informacijų apie kongresą nebus.

Linkėdama atstovams geros sekmės ju siekiuose, o dalyviams bei turistams daug naudos.

Parašysiu tik po Kongreso.

Sandra Saldytė

P A D Ė K A

BLJS reiškia didelį dėkingumą už suteiktą finansinę ir moralinę paramą atstovams į IV PLJ Kongresą.

Kun. J. Šeškevičiui, už salių užleidimą mūsų atstovų susirinkimams;

Finansų komisijai, o ypačingai BLB-nės pirmininkui, p. J. Tataiūnui, už pravestus vėjus, finansinei pagelbai;

Kunigams Saleziečiams, per kun. P. Gavėną išspausdintus "Erškėčiams Žydint", eilėraščius — kurių pelnas yra skiriamas Brazilijos atstovams;

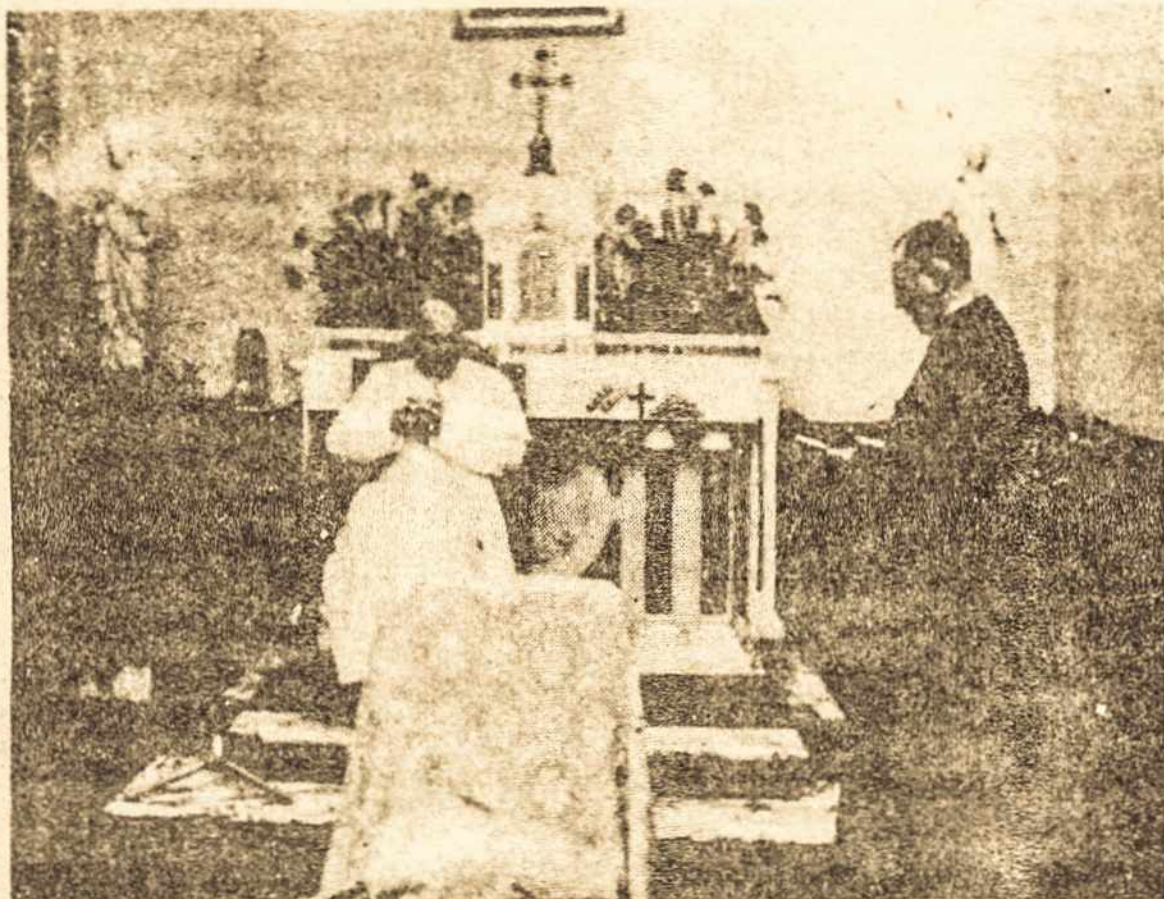
Ponui A.D. Petraičiui, už parengimą paskaitos Brazilijos jaunimo atstovams;

Visiems tiems, kurie davė piniginę auką, padėdami važiavimo išlaidas padengti.

Ant galo visiems tiems, kurių nebūtų įmanoma išvardinti, bet kuriu vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie Brazilijos atstovų delegacijos važiavimo į IV PLJ Kongresą.

BLJ Sąjungos vardu

ARNALDAS ZIZAS
ALEKSANDRAS VALAVIČIUS
SANDRA SALDYTĖ



Popiežius JONAS-PAULIUS II lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje klauso kolegijos rektoriaus prel. L. Tulabos sveikinimo

BALTARUSIJOS Lietuvos pagrindžio leidinys.**LIETUVIŲ** "APIE LIETUVIŲ PADĖTĮ BALTARUSIJOS RESPUBLIKOJE"**NAIKINIMAS** Antras sąsiuvinys Antras leidimas

Vilnius 1978

(tesinys iš praeito numerio)

IŠ BALTARUSIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Rimdžiūnai (Gervėčių apylinkė, Astravo raj.) 1978 m. sausio 14 d. Vilniaus kraštotyrininkų būrelis (apie 16 žmonių) vyko į Gervėčių apylinkės Užupio kaimą sveikinti gimimo dienos proga iš to kaimo kilusios vienos kraštotyrininkės. Pakeliui sustojo Rimdžiūnų kaime ir su kultūros namų vedėja susitarė vakare pravesti programą.

Kai vakare kraštotyrininkai grįžo iš Užupio, juos pasitiko milicijos ir saugumo pareigūnai, atvykę iš rajono – Astravo. Ekskursijos (kraštotyrininkų) vadovas paaiškino, kad sužinoję, jog vakare čia bus pasilinksminimas, jie nutarė kartu linksmintis bei pravesti savo programą. Po derybų su pareigūnais, energingai užstojant vietos gyventojams, buvo leista kraštotyrininkams šokti, dainuoti, palydint kanklių muzikai, kurias buvo atsivežę, bet neleido rodyti skaidrių (vaizdų iš Lietuvos gyvenimo). Į vakaronę susirinko daug suaugusių ir vaikų, kuriuos svečiai apdovanojo lietuviškomis knygelėmis.

Praėjus mėnesiui laiko, kultūros namų vedėja ir vietos mokytoja (abi lietuvės) dar buvo tardomos ir klausinėjamos apie svečiavusius Vilniaus kraštotyrininkus.

Gervėčiai (Astravo rajonas). 1978 m. gegužės 21 d. apie 50 lietuvių maldininkų, daugiausia jaunų žmonių, iš Kauno nuvyko autobusu į Šv. Trejybės atlydus Gervėčiuose. Po pamaldų miestelyje susėdo ant pievos užkasti. Prie jų prisistatė jaunas vyras ir paprašė užsidegti cigaretę. Po to jis dingo. Greitai prisistatė milicijos bei saugumo pareigūnai ir pareikalavo iš vairuotojo leidimo įvažiuoti į Baltarusiją. Kadangi leidimo neturėta (jo nesirūpinta gauti, nes panašioms ekskursijoms leidimai neduodami), tai pareigūnai atėmė iš vairuotojo teises. Maldininkai reikė nora dar aplankyti pažįstamus lietuvius Girių kaime. Į Girią važiuoti pareigūnai neleido ir įsakė vairuotojui su keleiviais tuoj pat važiuoti paskui milicijos mašiną. Vežė vakarų kryptimi (link LTSR) ir sustojo už kokių 5 km. nuo miestelio, iš kur liepė važiuoti namo. Ekskursantų gražiai paprašyti gražino vairuotojui teises. Kadangi miestelyje dar buvo likę dalis maldininkų, tai reikėjo siūsti porą pėsčių žmonių surinkti likusius. Laukiant, kol visi susirinko, tuo metu pro šalį plentū visą laiką zujo su motociklu pareigūnas, stebėdamas, kada maldininkai grįš namo.

Saugojant milicijai, nebuvo jokios galimybės aplankyti Gervėčių apylinkės koki nors kito kaimo lietuvius. Liko neįteiktos dovanos, daugiausia lietuviškos knygos.

Baltarusijos saugumas pranešė apie įvykį Lietuvos TSR saugumui. Buvo apklaustas ir turėjo rašyti pasiaiškinimą vairuotojas Kazimieras Dagys. Jo klausinėjo, kas organizavo ekskursiją ir kas važiavo. Kadangi vairuotojas nieko apie organizatorių bei važiavusius nepasakė, tai atėmė iš jo pusei metų teises.

Kadangi gegužės 21 d. buvo sutrukdytas lietuviškų kaimų aplankymas, tai vėliau, po poros savaičių, būrelis lietuvių iš LTSR aplankė Girių ir kitų kaimų lietuvius, įteikė jiems dovanas – knygas.

Gervėčiuose atlydų metu liūdnas vaizdas. Žmonių į šv. Trejybės atlydus susirinko labai daug, o kunigų iš viso – tik vienas, vietos klebonas, ir tas nusenęs (virš 80 metų) bei paliejęs. Graudu buvo matyti, kaip procesijos aplink bažnyčią metu sunkiai eina su monstrancija kunigas, prilaikomas iš šonų dviejų vyrų. Procesijoje dalyvavo ir lietuviai ir gudai, nešdami savo bažnytines vėliavas, tarp kurių ryškiai išsiskyrė tautiniais lietuviškais motyvais išausta vėliava su Gedimino stulpais.

Gervėčių klebonas Chodyka yra gerbtinas už jo toleranciją: nors gudams pamaldos, kaip ir kitose Baltarusijos bažnyčiose, lenkiškos, bet lietuvių jis neskriaudžia: vieną sekmadienį būna lenkiška suma, o kita – lietuviška. Bet prieš sumą būna laikomos mišios ir sakomas pamokslas lietuviškai ("lenkiškame sekmadieny") arba – lenkiškai ("lietuviškame sekmadieny").

(Bus daugiau)

PARDUODAME
automobiliamsSKYDELIUS su
grandinėle raktams

LIPINĖLIUS

(chaveiro com emblema -
Vytis e bandeira)ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOS
KLEBONIJOJ

- Adesivos

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Prie vajeaus paremti mūsų atstovus vykstančius į IV PLJK, prisidėjo dar sekančiai rėmėjai:

29. Česlovas ir Marija Jakiūnai	1.000,00
30. Angelė Dulinsky	1.000,00
31. Vladas Steponaitis	500,00

Suma	2.500,00
Anksčiau gauta	31.820,00

Iš viso 34.320,00

FINANSŲ KOMISIJAPrel. Pijus Ragažinskas
Jonas Tatarūnas
Algirdas Sliesoraitis**LIETUVIŠKOS KULTŪROS SKATINIMO IR SKLEIDIMO BŪDAS**

Kultūra gali būti dvejopa: 1) religinė, 2) pasaulietinė. Pastaroji skirstosi į įvairiausias šakas, kurių viena iš svarbiausių yra tautinė kultūra. Mes lietuviai, kaip ir daugelis kultūringų tautų, turim savo garbingą, turtingą ir savitą kultūrą. Iš jos paeina ir skirtinga mūsų kūryba.

Sakoma, jog emigrantų tautinė kultūra lieka tam tarpsnyje, kada jie paliko savo tėvynę. Tas nereiškia, kad mūsų lietuviškoji kultūra užsieny turi pavirsti į stovintį vandenį. Galim ir privalom nuolatos ją žadinti, pridėdant naujų apraiškų prie senesniųjų. Mes, deja, negalim didžiulis, kad darom viską ką galim dėl lietuviškos kultūros skatinimo Brazilijoje. Kituose kraštuose yra įsteigtos premijos, kondecoracijos ir, kas svarbiausia, sudarytos sąlygos, kad visi kultūros skleidėjai galėtų atitinkamai vykdyti savo projektus.

Žinoma, negalim taip pat skųstis, kad Brazilijoje nieko nebuvo padaryta kultūrinio atžvilgiu. Paimkim kad ir lietuvišką parodą suorganizuotą 1958 m. Ibirapueroj. Net 600 tūkstančių žmonių ją aplankė. Tos parodos tikslas buvo supažindinti brazilų visuomenę, su lietuvišku menu, o ypač architektūra ir parodyti mūsų nusistatymą prieš rusiškąją okupaciją. Kodėl daugiau panašių parodų nebeįvyksta? Jeigu norim, turim galimybių pripildyti sales žmonėmis.

Brazilijoje yra labai sunku vien iš meno pragyventi, todėl kad per mažai žmonių jam atsiduoda. Arba menininkas turi labai garsų vardą arba beveik visos durys jam užsidaro. Tokiu būdu menas liekasi antraeilis dalykas ir puoselėjamas tik laisvalaikiais. Su lietuviais įvyksta dar prasčiau: kuo daugiau pasirodo lietuviškų rašinių, motyvų, tapinių, eksponatų, dirbinių, tuo mažiau publika juos perka. Tas ypatingai atsitinka su leidiniais ir knygom. Vienu žodžiu, nei projektų, nei pajėgų mums netrūksta. Ko trūksta tai bendro fondo, kuris galėtų tuos projektus ar iniciatyvas paremti ir taip dauguma mūsų žygių arba neįmonuoja arba visai nueina į užmarštį.

Kita gera lietuviškos kultūros skleidimo priemonė yra lietuviško radijo valandėlė. Kiek daug įdomių, žavingų dalykų buvo perduodama per jį apie Lietuvą. Kaip gaila, kad jį taip trumpai tegyvavo.

Sportas, ypač šioje šalyje, gali daug prisidėti prie lietuviškos kultūros platinimo. Kuomet vyko Imigrantų Olimpiada, visų dėmesys buvo atkreiptas į Olimpiadoje dalyvaujančias Tautas ir jų sportinius gabumus. Lietuviai sėkmingai pasirodė prieš didelę publiką Pacaembu, Ibirapueros ir Palmeiras stadionuose.

Tokiu būdu buvo plačiai išgarsintas Lietuvos vardas, nes daugelis brazilų niekad nebuvo girdėję apie mūsų tolimą šalį, nei žinojo kad ji dar gyva.

Sakoma, kad Brazilija yra vienas iš katalikiškiausių pasaulio kraštų. O kiek daug gražios pamaldos ir religinės šventės gali svetimsaliams parodyti apie mūsų papročius, giesmes ir katalikiškąjį meną. Deja ir tame per mažai žmonių dalyvauja. Būna vis tie patys, kurie net prie dviejų ar trijų organizacijų priklauso. Pačios organizacijos daug kame nesutinka. Tarp jų susidaro tikras antagonizmas, kuris ardo kolonijos vienybę. Ne panaikinti grupes, ne viena nugalėti kitą, ne kelias suplakti į vieną, bet grupes bei organizacijas suderinti ir visos darniai veikti kaip to paties kūno sąnariai, štai kame glūdi kiekvienos tautos galybė.

Paimkim dar Nepriklausomybės šventę. Kiek lietuvių joje nebepasirodo. Ir šventės programa per metų metus vis ta pati: prakalbos, šokiai, koks vaidinimėlis ir dainos. Ar nebūtų galima mėginti ir kitoniš-

nukelta į 4 pusl.

Lietuvos konsulatas S. Paulyje

Stasys Vancevičius

50 METŲ NUO LIETUVOS KONSULATO ĮSTEIGIMO
BRAZILIJOJE



TREČIASIS KONSULAS POVILAS GAUČYS

Netikėtai ir staigiai mirus B. Steponaičiui, Lietuvos Vyriausybės parėdymu, konsulo pareigoms buvo paskirtas Lietuvos Pasiuntinybės Argentinoje generalinis sekretorius, Povilas Gaučys. Jis iš Buenos Aires į São Paulo atvyko tuojau keliom dienom praslinkus nuo B. Steponaičio mirties. Iki naujo konsulo P. Gaučio atvykimo, Konsulato reikalus tvarkė kap. J. Čiuvinskas, kaip to Konsulato sekretorius.

Konsului P. Gaučiui jau pirmomis dienomis teko dėti daug pastangų, kad apaminti isisiūbavusius mūsų kolonijoje įkarščius.

Trečias iš eilės konsulas, Povilas Gaučys, tas pareigas ėjo iki 1938 metų pradžios, kada į jo vietą buvo paskirtas ir atvyko į São Paulo ketvirtasis konsulas, Aleksandras Polišaitis.

Konsulas P. Gaučys savo veikloje, be tiesiogių konsuliarinių pareigų, ėjo pirmojo konsulo Dr. Mačiulio pramintais keliais. Jis nebuvo taip dinamiškas ir energingas, kaip Dr. Mačiulis, bet dirbo ir rūpinosi tais pačiais svarbiais mūsų kolonijai reikalais lietuvių mokyklomis, Dr. Mačiulio laikais įgyto turto – tų mokyklų rūmu globa, sėkmingai dirbo Lietuvių Sąjungoje Brazilijoje, kaip jos garbės pirmininkas (Pagal Liet. S-gos Brazilijoje įstatus, kiekvienas Lietuvos Konsulas tuo pačiu buvo ir tos organizacijos garbės pirmininkas. Tas įstatų punktas buvo panaikintas tik vėliau, po paskutiniojo konsulo A. Polišaičio mirties 1966 m.) rėmė S-ga sudarančias organizacijas, bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje – savaitraštyje "Lietuvis" ir žurnale "Viltis".

Konsulo P. Gaučio laikais labiausiai klestėjo lietuviškos mokyklos. Atvykus iš Lietuvos naujiems mokytojams, Simui Bakšys, Juozui Jurgilai ir St. Ivanauskui, lietuvių mokytojų skaičius žymiai padidėjo. Padidėjo taip pat ir mokyklų skaičius nuo keturių iki penkių, nes Parque das Nações rajono (Santo André priemiestyje) buvo suorganizuota, konsulo P. Gaučio rūpesčiu ir iniciatyva, nauja lietuvių mokykla. Pastaroji Lietuvių mokykla buvo suorganizuota po to, kai konsulo dėka buvo gautas nemokamai sklypas ir ten pastatyti nauji poeto Maironio vardo rūmai. Sklypas buvo dovanotas Liet. S-gos Brazilijoje vardu, kur ir buvo, jo juridinis savininkas su ten pastatytais rūmais. Konsulo P. Gaučio pastangomis lėšos rūmu statybai buvo išrūpintos iš Lietuvos per Draugiją Užsienio Lietuviams Remti.

Konsulas P. Gaučys buvo labai tolerantiškas su visais, kurie su juo bendradarbiavo lietuviškoje veikloje. Ypatingai geri buvo jo santykiai su Lietuvių S-ga Brazilijoje ir ja sudarančiomis organizacijomis bei lietuviškų mokyklų tėvų komitetais. Taip pat buvo puikūs santykiai su visais lietuvišiais mokytojais. Šiek tiek nesusipratimu ir kivirču buvo sukėlus buvęs mokytojas V. Nalivaika, dėl savo ekscentriško būdo, bet jis greitai išperkeltas į Argentina.

Veikiant ir klestėjant São Paulo lietuvių kolonijoje net penkioms mokykloms, mokytojas Simas Bakšys buvo paskirtas tų mokyklų inspektoriumi, kuris koordinavo jų veiklą. Visose lietuvių mokyklose mokinių skaičius buvo pasiekęs arti 600.

Konsulas P. Gaučys taip pat palaikė gerus ir draugiškus santykius su visais Dr. P. Mačiulio surastais Lietuvos ir lietuvių draugais bei kitų valstybių konsulais São Paulo mieste. Jo laikais tų draugu skaičius buvo dar padidintas naujais. Jis konsulo pareigose išbuvo, maždaug, pustrėčiu metu.

Manau, kad visiems lietuviams, kurie gyveno ir sekė lietuvišką veiklą mūsų kolonijoje nuo Lietuvos Konsulato įsteigimo iki jo uždarymo, buvo gerai žinoma, kad ne visi lietuviai nuoširdžiai bendradarbiavo su Konsulatu, kaip įstaiga, bet ir su pačiais konsulais. Visi buvo Lietuvos konsulai turėjo didesnę ar mažesnę "opoziciją". Ta "opozicija" daugiausia sudarė tas lietuvių kolonijos elementas, kuris buvo nusistatęs prieš Nepriklausomos Lietuvos valdžią, esančią iki 1940 m. birželio mėnesio, tai yra iki Sovietų Rusijos įvykdytos mūsų Tėvynės okupacijos. Buvo tos "opozicijos" eilėse ir kitokio elemento, kurio nusistatymas prieš vieną ar kitą Lietuvos konsulą dažniausiai rėmėsi ne visuomeniškais, bet asmeniškais sumetimais. Taip pavyzdžiui, konsulas P. Gaučys, kuris savo pažiūromis buvo katalikų žmogus, susilaukė nemalonios opozicijos net iš mūsų buvusių tada dvasiškių.

Bendrai "opozicija" prieš Lietuvos Konsulatą ir jo atstovus-konsulus daugiausia reiškėsi "opozicinėje" lietuviškoje spaudoje ivairiu organizacijų ir sambūrių bei atskirų asmenų tarpe. Savitarpio ginčai, kivirčiai ir visokios intrigėlės, tiek anais laikais, tiek ir iki mūsų dienu, yra būdingas reiškinys ne tik mūsų, Brazilijos lietuvių, bet ir visose kitose kolonijose, kur yra didesnis ar mažesnis skaičius išeivių. Tačiau konsului P. Gaučiui teko pergyventi labai skaudų, nemalonų ir, tur būt, vienintelį visoje lietuvių išeivijos istorijoje įvyki, kada jis "opozicijos" vadovu buvo apskustas vietinei São Paulo politinei policijai "komunistinės" organizacijos, Liet. S-gos Brazilijoje, jos leidžiamo "komunistinio" savaitraščio "Lietuvis" ir su juo dirbančių kai kurių asmenų "komunistų" globėjas (sic.). Juo labiau keista buvo tas, kad skundo signatarų tarpe bene dauguma buvo kaip tik lietuvių kolonijoje žinomų "draugų", kurie savo raudonuojančias pažiūras, tokiu nešvari būdu, norėjo primesti kitiems. Apskustųjų tame skunde buvo pažymėti Liet. S-gos Brazilijoje buvęs pirmininkas kap. A. Majus, aš kaip "komunistinio" savaitraščio "Lietuvis" redaktorius, lietuviškų mokyklų inspektorius S. Bakšys ir mokytojas St. Jūrevičius. Sunku pasakyti kokių pasekmių būtų sulaukęs keliu "opozicijos" vadų pasirašytas ir politinės policijos įstaigai iteiktas skundas, jei į jį nebūtų buvęs įveltas konsulo asmuo. Aišku, kad toks absurdiškas ir niekuo nepagrįstas skundas sulaukė didelio pasipiktinimo visų geros valios lietuvių tarpe. Bet kadangi dėl to jis nei konsului, nei Liet. S-gai ir jos organui "Lietuviui", nei kitiems apskustiesiems asmenims, viską išaiškinus, nieko nepakenkė, tai neverta plačiau apie tai kalbėti. Juo labiau, kad vėliau patys to skundo signatarai ta savo nelemtą "žygį" apgailėstavo ir jų kai kurie net apskustųjų atsiprašė. Šis nelėmtas "žygis" buvo padarytas 1937 metų pabaigoje, baigiantis konsulo P. Gaučio konsulavimo periodui.

(bus daugiau)

LIETUVIŠKOS KULTŪROS SKATINIMO IR SKLEIDIMO BŪDAS

ky formų, pav. trupių, kurios keliautų pasirodyti į miestus, kur lietuvių mažai kas tepažįsta?

Iš lietuviškos visuomenės pusės trūksta taip pat padaršinimo tiems, kurie pasiaukoja ką nors išpildyti. Mažai įvertinama, lengvai kritikuojama, greit užmirštama. Kiek daug kartų pav. "Nemunas" yra pasirodęs televizijoje, aukšto lygio salėse ar prieš labai svarbius žmones; kiek yra premijų ir kondecoracijų gavęs, o kas jas bepažįsta?

Bendradarbiavimas su kitais kraštais atrodo sujungia daugiau. Pa vyzdžiui kai vyko kongresai, arba kai "Aido" choras atsilankė pas mus, turėjom ne vieną programą televizijoje, o didžiulė Anhembi salė prisipildė žmonių. Kai turim progos susitikti su kitų kraštų lietuviais, galim plačiau susipažinti su jų veikla ir jų vartojamais būdais žadinti bei skleisti lietuvišką kultūrą.

Mūsų didžiausias sunkumas tai kalba. Jaunimas, kuris nesupranta lietuviškos kalbos, negali prieiti prie lietuviškos kultūros. Su mokyklom irgi didelė bėda: vis trūksta ar tai medžiagos, ar metodo, ar noro. Pastatai kur kadaise veikė lietuviškos mokyklos – arba tušti ar išnuomoti. Mokytojai – netinkami arba neatlyginami. Vis mažiau šeimų, kuriose kalbama lietuviškai. Progos kur nors išvažiuoti į užsienį, sužadina pasiryžimų, bet paskui neturi tęstinumo.

Dar eina vienintelis kultūrinis laikraštis "Mūsų Lietuva". Daugelis piktinasi, kad kai kurie straipsniai joje spausdinami portugališkai. Bet ar ne geriau, kad ir per svetimą kalbą susipažinti su lietuviška kultūra, negu visai ją palikti? Miršta prenumeratoriai, mažėja korespondentai, bet kai yra kas aktualaus jaunimui, tai užsisako laikraštį ir jis.

Tebūnie šie keli samprotavimai dar vienas akstinas lietuviškai kultūrai skleisti, nes visi, tiek kovotojai pasilikę tėvynėje, tiek mes emigrantai esam lietuviškos kultūros kūrėjai ir sargai.

Nilė Guzikauskaitė

MŪSŪ LIETUVA



EM PORTUGUÊS NR. 10 (17)

Suplemento de
MŪSŪ LIETUVA NR. 26 (1611) 1979.VII.5

Neste número vemos mais uma gravura em madeira de Paulius AUGIUS (1909 – 1960). Paulius UGIUS VIA CRUCIS na Samogitia (1938).

Seus trabalhos já foram expostos em várias exposições na Letônia, Estônia, Checoslováquia, Alemanha, França e nos EE. UU.

Entre os anos 1940-44 ele terminou uma série de gravuras em madeira ŽEMAITIJOS SINFONIJS (as sinfonias de Samogitia) e uma das mais importantes obras para o livro de S. Neris ŽALČIO PASAKA (A Estória do Serpente. O livro contém 100 ilustrações.



PAULIUS AUGIUS – Via Crucis in Samogitia (1938)

Sérgio Liblik

CERÂMICA

A arte de fabricação de artigos de barro cozido no território da Lituânia é conhecida desde cerca de 4000 a.C.

Os vasos eram feitos a mão com um fundo plano e estreito e decorados de maneira característica.

Com a passagem dos séculos as formas e ornamentação mudaram; a cultura de cerâmica listrada expandiu-se. Ela era caracterizada por vasos de formas mais firmes e melhor trabalhadas a fogo e com uma grande variedade de formas. Estes vasos eram decorados com faixas obtidas por meio de impressão de cordas ou formas de espinha de peixe.

Nos últimos séculos A.C. no leste da Lituânia dominou a arte dos "potes escovados". Eram potes pequenos com gargalos verticais feitos de argila misturada com pó de granito. A superfície era decorada com linhas verticais ou diagonais ou ainda era deixada lisa.

Artefatos feitos nos séculos XIV e XV incluíam vasos com tampas, pratos, tigelas, jarras, panelas e potes. Nesta época os potes já eram vitrificados e decorados de forma colorida.

A cerâmica popular continuou a desenvolver-se em muitas outras formas durante os séculos 18 e 19.

Artesãos autodidatas eram encontrados em muitos estabelecimentos pequenos que trabalhavam a cerâmica em toda a Lituânia.

Os mais famosos eram os vasos de Kuršėnai e de Alsėdžiai.

Conforme a utilização, a cerâmica popular é dividida em utensílios domésticos, artigos de decoração e brinquedos.

Entre as mais elegantes estão as jarras produzidas no distrito de Biržai, que são normalmente utilizadas para servir cerveja. Um dos tipos mais curiosos de recipientes são os chamados "lauknešėliai" que consistem em dois potes unidos no meio por uma alça ou orelha comum.

Esses recipientes eram utilizados para carregar comida para as pessoas que trabalhavam no campo.

Na Samogitia os vasos eram feitos com alças curvas dos dois lados.



LAUKNEŠĖLIAI — recipientes utilizados para carregar comida para as pessoas que trabalham no campo.

No início da era cristã espalhou-se a confecção de vasos rugosos. Vasos de tamanho e formas variadas com superfície áspera e usualmente sem nenhuma decoração. Esta característica permaneceu nos vasos confeccionados até os séculos IX e X D.C.

Nos séculos X e XI d.C., início do período histórico da Lituânia, surgiram as rodas movidas manualmente para auxiliar na manufatura dos vasos.

A confecção de potes com o auxílio da roda manual exigia uma especialização maior. Assim apareceram os artesãos profissionais com o consequente aumento de variedade de motivos e uma melhora sensível na qualidade de vasos.

Nas aldeias eram feitos brinquedos em forma de animais e coloridos em cores vivas.

De modo geral as cerâmicas tinham como cor de fundo um tom cinzento, marrom, verde ou amarelo. Os motivos eram aplicados em cores contrastantes sobre este fundo.

Nas últimas décadas muitos dos trabalhos populares em cerâmica têm sido substituídos por artigos de porcelana ou metal, mas a tradição em cerâmica tem felizmente sido mantida.

A utilização da arte cerâmica na arquitetura aumentou no século XII. Trabalhos ornamentais dessa época são encontrados na igreja do castelo de Gardinas.

Tijolos vitrificados são encontrados em inúmeras construções de linhas góticas dos séculos XV e XVI, além de inúmeros outros tipos de aplicação de cerâmica que são encontrados em palácios e residências suntuosas de Vilnius antiga.

No século XVIII entraram em uso objetos e jogos de porcelana e conseqüentemente muitos estabelecimentos que se dedicavam à produção desses objetos sobreviveram até a I guerra mundial.

Na arte lituana moderna Petras Rimša foi o primeiro escultor a prestar atenção à cerâmica, incluindo alguns trabalhos de cerâmica em suas exposições.

Em 1920 muitos trabalhos de Jurgis Rimša e Pranas Brazdžius foram apresentados em exposição de arte lituana em Kaunas.

Entre os artistas atuais que trabalham em cerâmica destacam-se entre muitos Juozas Adomonis, Bronislavas Baliulevičius, Danutė Eidukaitė, Genuitė Jacėnaitė, Algirdas Laucius e Aldona Ličkaitė.

A importância da cerâmica lituana pode ser avaliada pelo fato que na Exposição Internacional de Bruxelas em 1958 a cerâmica lituana ganhou a medalha de ouro. Essa cerâmica foi produzida por artistas do Estudio Dailė (Arte) em Vilnius.

Condensado da ENCYCLOPEDIA LITUANICA
Vol I, Boston, Mass. 1970



K. ŠIMONIS — Moça lituana

Elena Jociutė

A MÃE VOLTOU DA SIBÉRIA

Elena Juciutė, lituana deportada para a Sibéria, em seu livro "PEDOS MIRTIES ZONOJE" (Pegadas na zona da morte) relata a terrível situação dos que se encontram naquela "zona da morte". O trecho abaixo foi extraído das páginas 382-3 do seu livro.

Não tinha meios de informar seus filhos sobre seu regresso à casa, pois uma carta levaria muito tempo — mais do que ela própria; também não conseguiu enviar um telegrama, pois não tinha a quem se dirigir para tal fim. Assim ela viajando de trem, voltou para a Lituânia, sem que seus filhos a aguardassem, numa madrugada garoenta de janeiro. (Na Lituânia, o mês de janeiro é considerado o mais frio de todo o inverno. N. do Trad.)

— Bati na porta, — depois ela contou. — Logo ouvi uma voz feminina, mandando ver quem estava chamando. Através da porta apareceu a cabeça de uma menina, e a porta fechou-se logo em seguida.

— "Uma mendiga" — disse a menina.

— Eu estava com vontade de me precipitar atrás dela, mas receei assustar as pessoas. Resolvi aguardar. Ouvi uma voz masculina resmungando: "Que maneiras são essas. Ainda nem amanheceu e os mendigos já estão na nossa porta; vão encontrar as pessoas ainda não vestidas.

— A porta abriu-se novamente e uma jovem mulher trouxe uma fatia de pão para 'a mendiga'. Através da porta a luz da lâmpada iluminou o meu rosto, e a filha me reconheceu. Ela caiu para trás gritando: "Oh Jesus, — é a mamãe".

— Logo ela e o genro se precipitaram ao meu encontro; a filha atirou-se ao meu pescoço; todos chorávamos sem conseguir dizer uma palavra.

— Quando entrei em casa, olhei aquela menina que primeiro me encontrou; compreendi que era a minha caçula... Com a cabeça apoiada à mesa, chorava forte, arrependida e envergonhada de não ter reconhecido a sua própria mãe. Acaricieei-a e procurei tranquilizá-la, mas ela chorava mais forte, agarrando-se à mesa. Por fim consegui que se soltasse da mesa, e a fiz sentar sobre meus joelhos, estreitando-a nos meus braços; ela porém permanecia calada, evitando fitar-me nos olhos. Sómente depois de alguns dias ela começou a falar comigo e se acostumou com a sua saudosa e sonhada mãezinha.

Tradução de Joana Satkūnas

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

Vietoje feljetono

TO LI MIEJI KVAIDRA TAI

DUONOS KVAPAS

Ir čia vėl muša kaimiškos juodos duonos prisiminimas. Gromuluoju šitą burnoje, atrodo, lyg kokius šiaudagalius kramtyčiau. Kai kada ir čia senutei pasitaiko geros duonos gauti, kai turguje jos užčiumpa. Tik labai retai. Ir aš jau mieliau tris rublius atiduodu už tokią, negu du su puse rublio už "valdiškos" kilogramą.

Šiton, valdiškai kepton duoną, kaip krautuvių pardavėjų juokiasi, kepėjai ir savo brezentinių batų purvą nusigramdo, kad tikrai reikalingas svoris būtų.

Kokių tenai priemaišų joje nėra, kol tie valdiški miltai iš kolchozinio malūno patenka į kepyklą. O čia kolei pereina per maišymo, minkymo ir kepimo "vamzdžius". Kiek ten to visko "nubyra", o paskui vistiek reikia, kad svoris liktų.

Pradžioje naminės keptos juodos duonos turguje ir dažniau galima buvo gauti, bet, kai rugių centneris pabrango iki 250-300 rb., tai neapsimoka duoną pardavinėti.

Nors vienam žmogui ir lengviau prasimaitinti, bet iš kitos pusės ir sunkiau būdavo. Gaudamas 360 rb. per mėnesį ant popieriaus, o 260 rb. į rankas, iš jų turėjau ir apsirengti, ir apsiauti, ir pavalgyti, o norėjos dar ir dėdei padėti.

Gerai, kad buto šeimininkė geras žmogus, pati vaikus turėjusi ir jų jaunų netekusi, tai mane mylėjo, kaip savą. Ji ir kooperatyve eilėje stovi, ir turguje išnardo. Tai kiaušini, tai sūrį kokį, tai daržovę kokią nuperka.

Gerai, kad tie turgūs, tai su maistu lengvėjo, kitaip buvo pačioje pradžioje, kai rusai atimdavo viską iš žmonių, išvaikydavo į visas šalis. Tik vėliau leido. Visur turgūs jau vėl prasidėjo ir vyko daugiausia sėkmadieniais, bet, kai žmonės nesuvažiudavo, tai leido vėliau ir tomis pat dienomis, kuriomis įprastai būdavo nuo seno.

Daugiausia aplinkiniai žmonės, ypač moterys iš artimesnių kaimų suleikia. Iš kolchozų atvyksta kartais net sunkvežimiai, atveža kopūstų, sūrų, bulvių. Kainos pigesnės, negu krautuvių valdiškos. Jos tik įvairuoja pagal metų laikus, kada kai kurių produktų yra didesnis trūkumas.

Pieno, pavyzdžiui, vasarą litras kaštuoja 2-3 rublius, o žiemą — 4 rb. ir daugiau, kartais ir visiškai nėra. Bulvių centneris turguje rudenį 25-30 rb., kai žiemą, ypač pavasarį, pašoksta dvigubai.

Kolchozai per turgus sau kokį rublį prasimano, o jaunimui dar ir pramoga savotiška. B. rigadierius paskiria turgun važiuoti, dažnai pataikydamas nauagesnius vyrus ir žvalesnes merginas, tai tik virpsi jų kuodas, kai, skarelėm persirišusios savo plaukus, tenai linksi prie kopūstų svėrimo rudenį.

Mėsos turguje jau už nieką negausi pirkti, o jei jos turėtumei, tai gerus pinigus galima būtų pasidaryti. Jos parduoti niekas neišsigali, dar labiau nusipirkti, nei kolchozai, nei pavieniai žmonės. Tikrai krautuvių retkarčiais mažais kiekiais galima gauti lašinių, dešros ar kitokios mėsos.

Cukraus krautuvių atsiranda tik prieš tarybines šventes. Tada jo gausi pirkti, tačiau būtinai su priedais, kaip tas čigonas — už arklį rublį, o už vištą 100, tačiau abu lange. Imi rudojo cukraus, turi ir laikraščių ir Lenino bei Stalino raštų pirkti. Nesvarbu, kad cukrus rudas (fabrikai gamina ir baltą, bet jis eina kaip Lietuvos "pagalba broliškosioms respublikoms"), o spauda raudona ir jau mėnesiu kitu pavėlavusi,

— Komunistinės idėjos niekad nepasens, — sako pardavėjas, prie cukraus pridėdamas kelioliką laikraščių ir knygų iš tos krūvos, kuri čia susirenka per ilgą laiką, belaukiant, ligi cukrus bus atvežtas, kad tada būtų galima ją "išplatinti". Ir yra taip, jog negausi cukraus, jei nepirksi spaudos.

— Katras be katro negali būti: ar "Tiesa" be cukraus, ar cukrus be "Tiesos", — juokiasi kolchozininkė, bet vistiek turi imti pirmą, ori gauti antrą.

(bus daugiau)

"VILA BELOS NAMAI"

"Mūsų Lietuvos" 25 numeryje aprašoma Lietuvių Sąjungos-ALIANÇA pastogės paskutinių jvykių atgarsiai. Paskutinėje skiltyje aprašoma "Vila Belos Namai". Tai jau čia visai naujas ir gerokai prašmatnas ir negirdėtas pavadinimas. Nuo šio pastato pašventinimo tie rūmai buvo vadinami VYTAUTO DIDŽIOJO VARDO MOKYKLOS RŪMAI". Tam atžymėti buvo net Vytauto Didžiojo portretas sukurtas, aukštame reljefe su atatinkamu užrašu ir pavadinimu. Bet namams patekus į Alianços rankas, tas Vytauto Didžiojo portretas pasidarė kaž kas, tik ne Vytauto Didžiojo portretas. Todėl rašytojas, ar rašytoja, apie Alianços pastogę sako, kad tūlas vizitatorius iš JAV-bių pamatęs V. Belos rūmus, nustebo, kad mokyklos pastatas su sienoje dar išlikusiu Vytauto Didžiojo "portretu" jau nebeturi jokio užrašo ar paaiškinimo žodžio. Tuo nepatenkintas, straipsnio korespondentas klausia: "Idomu kokių užra-

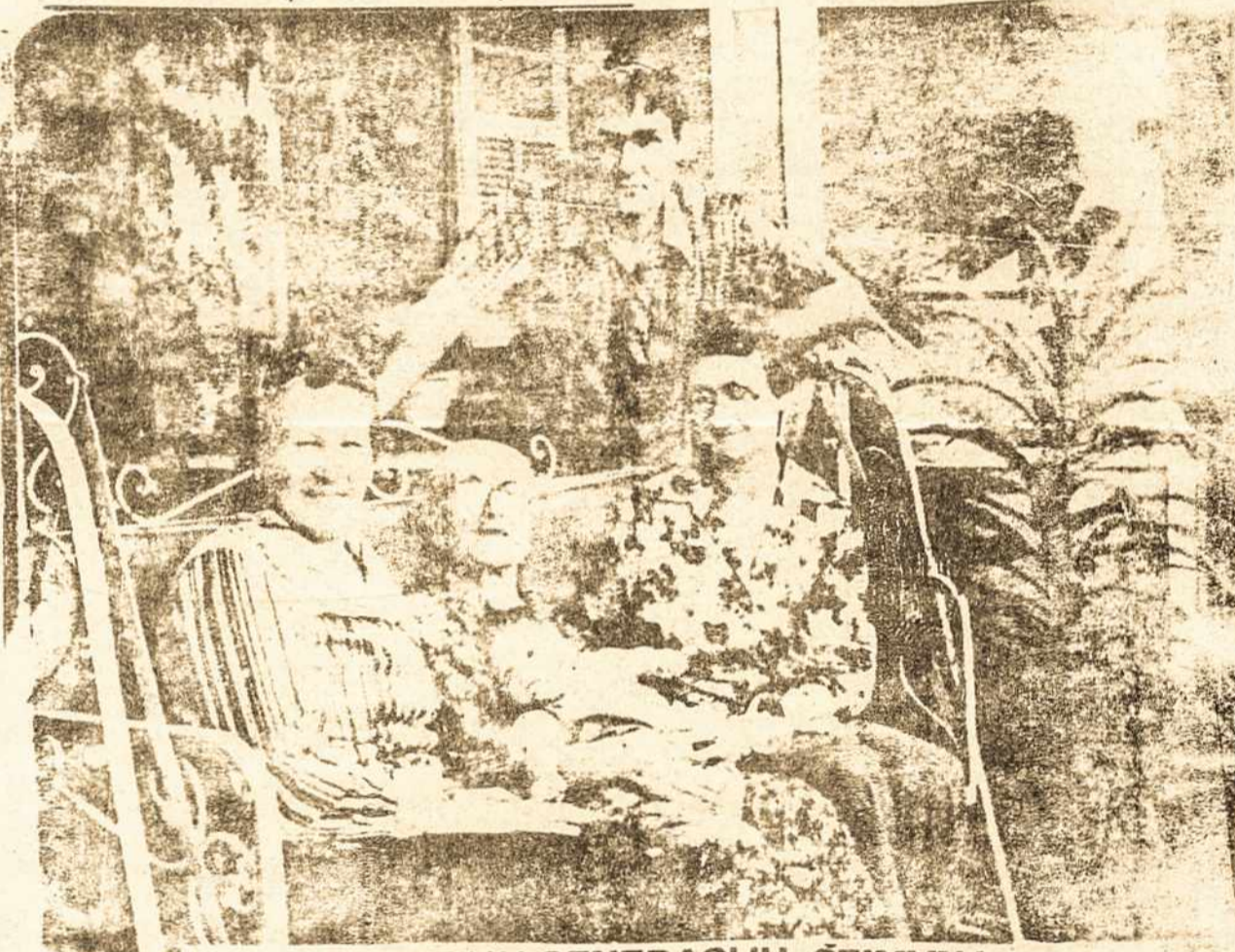
šų bei paaiškinimų tas ponas pasigedo?"

Tuo pačiu metu praeina du "bajanai" ir vienas, pamatęs kitus žiūrintis į tą murziną ir dulkėtą Vytauto Didžiojo būk tai portretą, sako: "Olha, aquela cara lá em cima é Nossa Senhora Aparecida, não é?" — "Oh seu bobo, não está vendo que aquilo não é mulher? — Oh desculpe, eu me enganei. É verdade, êste é o marido da Nossa Senhora..."

Tai kam čia ir užrašai bereikalingi — pats portretas jau už save kalba.

Tame pačiame straipsnyje sakoma, kad Sąjunga-Aliança taps tik pensininkų sambūris, tad ar negalima būtų nebesityti toliau iš brangaus Vytauto Didžiojo portreto ir toje vietoje įrašyti, didelėm raidėm: "SANATÓRIO DOS PENSIONISTAS DA ALIANÇA", arba "Alianços Senelių Priėglau-da"?

Ten buvęs



PENKERIŲ GENERACIJŲ ŠEIMYNA

Pastaruoju laiku į Ušeckų — Vidmantų — Tartilų šeimyną atkeliavo Juozo Roberto Tartilos naujagimė Renata.

Tokiu atveju, prosenelė — Salomėja Ušeckienė, gyvenanti Duque de Caxias, R.J. tapo tri-senelė.

Veiklioji mūsų parapijietė, gyvenanti R. Oriente, 716, Brás rajone — Elena Vidmantienė su vy-

ru Alfonsu, tapę proseneliais, "ML" atsiuntė šią fotonuotrauką, kurioj matosi: — centre — tri-senelė Salomėja Ušeckienė, su dukra Elena Ušekaite-Vidmantiene ir anūke Judita Vidmantaitė-Tartilienne. Viršuj — mažytės tėvas — Juozas Robertas Tartila, Juditos sūnus.

Ir mes dėjuokimės, su ta Dievu dėkojančia, už ypatingą palaimą, šeimyną.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie su sveikinimais ir dovanom mus prisiminė Vardinių progą. Viešpats Jums visiems geriausiai atlygins palaimą ir sveikata.

Kun. Petras Urbaitis
Kun. Petras Rukšys

MŪSŲ ŽINIOS

TAUTOS GÉDULO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Jau apie 10 metų iš eilės, kai Baltijos Tautų Komitetas ruošia 13-14 d. birželio liūdnyų įvykių minėjimą, nes tomis dienomis (1941 metais) rusai-komunistai suplanavo ir įvykdė žiauriausią genocido darbą išplėsdami iš tautos kamieno geriausius sūnus ir dukras netik Lietuvoje, bet ir Latvijoje ir Estijoje. Todėl Baltijos Tautų Komitetas šių įvykių minėjimą ruošia bendrai, nes bendrai dirbdami išmoko kartu ir melstis. Ir šį kartą ekumenines pamaldas atliko prelatas P. Ragažinskas ir latvių kolonijos pastorius Dr. J. Mekss.

Baltijos Komiteto pirmininkui Kapit. J. Čiuvinskui pasiūlius, Br. L. Bendruomenės pirmininkas p. J. Tatarūnas, mielai sutiko, šiais metais suruošti šį minėjimą "Lietuanikoje" ir visą pelną likusį iš minėjimo skirti jaunimui vykstančiam į Pasaulinį Kongresą.

Minėjimo ruošimą organizavo Br. L. Bendruomenės Valdyba, pirmininkui p. J. Tatarūnui vadovaujant.

Iš ryto anksti, 3 autobusai prisipildę su kaupu, išvyko sodybos link. Vienas autobusas buvo pilnutėlis vien tik estų kolonijos svečių. Latviai vyko savo automobiliais, nors ir estų atvyko taip pat ir pavieniai savais automobiliais kaip ir dauguma lietuvių.

Minėjime dalyvavo apie 300 žmonių, dienvakare prasidėjo kaip jau minėjau, pamaldomis. Laike pamaldų Prel. P. Ragažinskas pasakė tam minėjimui pritaikintą pamokslą, ragindamas nepamiršti Tėvynės, nei kankinime, kurie atidavė savo gyvybę už Tėvynę. Be to ragino visais galimais būdais prisidėti atgavimui laisvės Pabaltijo Tautoms ir kitiems pavergtiesiems. Svarbiausia reikalinga sugriauti geležinę užtvartą, suskilus, subyrės, kaip kortų namelis, ir pati komunistų vergijos tvirtovė.

Po pamaldų sekė "Churrasco" kuris buvo labai gerai organizuotas; jam vadovavo p. V. Tumas. Valgių ir vandenių gėrimui buvo užtektinai, tad visi buvo patenkinti, nes ir oras buvo puikiausias, o saulutė žeme riedėjo.

Visi, ypač latviai ir estai stebėjosi, kaip lietuviai, per trumpą laiką padarė tokį progresą, tad jie pasiliko suinteresuoti, jei dar atsirastų, žemės šmotas, pirkti jį savo kolonijoms ir pasidaryti lietuvių sodybos laimynais.

Vėliau visi nuvyko į naujai pastatytą svečių namą, kuris taip

pat padarė gerą įspūdį visiems. Visi laukia galutinio užbaigimo, kad norintieji poilsio ar atostogų ar savaitgalio praleisti tenai be jokių rūpesčių.

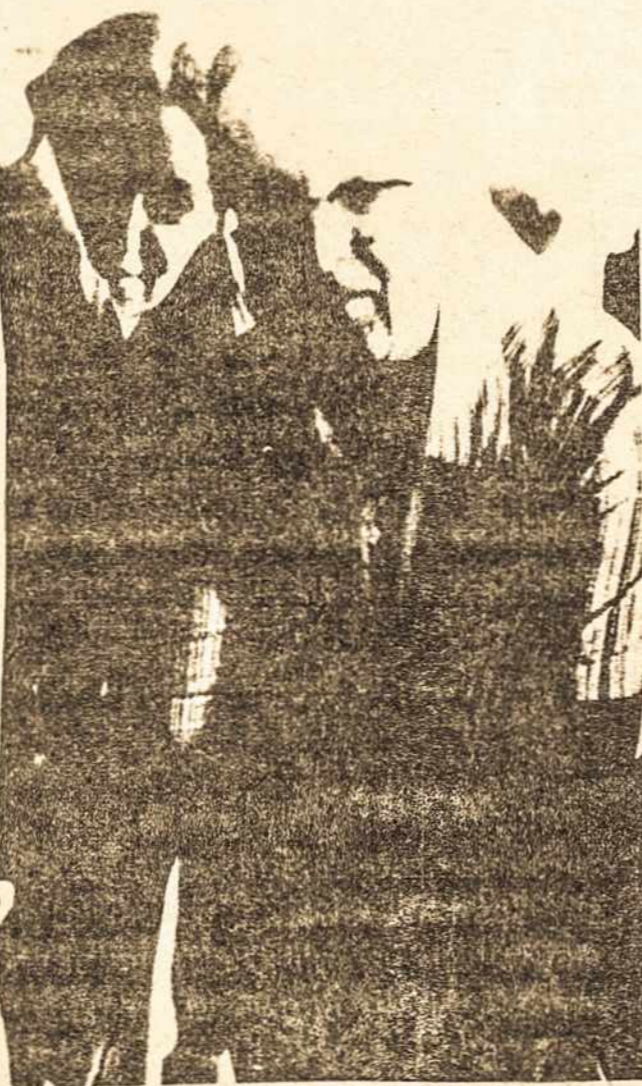
Tuo pačiu metu buvo įteikta ir "Escrituros", nuosavybės dokumentai visiems pirkusiems sklypus sodyboje. Pasirodė jau esą daugiau kaip 50 savininkų. Visi buvo patenkinti įsigytais teisėtais nuosavybės dokumentais. Kitaip sakant, niekais nuėjo netikrų pranašų pranašavimai šių nuosavybių atžvilgiu. Be to visi žino, kad įsigytoji nuosavybė jau yra kelerio-pai pakilusi savo vertėje, o ateityje jokia "Caderneta de Poupança" negalės su sklypų vertės susilyginti, nes Atibajos apylinkės, yra skaitomos geriausiomis poilsio vietomis.

Reikia sveikinti tuos žmones, kurie savo dideliu pasišventimu ir pasiaukojimu atliko šį begaliniai naudingą darbą mūsų kolonijai.

Siūlyčiau, vieną dieną, dabartiniams teisėtiems savininkams susiburti ir, sukviečiant visą koloniją, vieningoje ir broliškoje nuotakoje, pagerbti visus tuos, kurie dirba šioje sodyboje ją organizuodami įvairiose srityse, nesigailėdami nei savo brangaus laiko, nei triūso, nei lėšų, kaip pavyzdžiui aukodami benziną ir naudodami savo automobilius ir pan.

Jau apyvakarėje, visi svečiai, pasistiprinę kavute ir pyragais, patenkinti ir pasilsėję gryniausiam ore, išvyko atgal, dulkėto ir užteršto milžiniškojo "São Paulo" link.

K.J.Č.



LITUANIKA: Alfonsas D. Petraitis prisirašė nuosavybės dokumentus. Nuotr. V. Tatarūnienės

JONINĖS LITUANIKOJ APYSKAITA

Įnašai:

Pakvietimai	30.700,00	
Gėrimų pardavimas	2.730,00	
Bingo, fantai ir kt.	5.542,00	
Kavinė	1.668,00	
	-----	40.640,00

Išlaidos:

Autobusai	9.000,00	
Maisto produktai	8.860,00	
Gėrimai	2.861,00	
Spausdiniai — Propaganda	1.000,00	
Smulkios išlaidos	2.106,00	
	-----	23.827,00

Likutis		16.813,00

Paskyrimas:

IV PLJK. atstovams	15.680,00	
Parodos-Olimpiados išlaidoms	1.133,00	
	-----	16.813,00

P A D Ė K A

Reiškiame širdingą padėką šeiminkėms, Angelikai Trubienei, Teklei Kizeliauskienei, Marcėlei, Edi, p. Žūtautienei. Taip pat Kun. Petru Rukšui, Angelinai ir Viktorui Tatarūnui, Anelei ir Eduardui Alaburdams, Petru Šimoniui, Kazimierui Rinkevičiui, p. M. Stankūnienei, vieni, kaip autobusų gidai, kiti, prisidėjo prie visokių kitų darbų. Dėkojam irgi Vytui ir Donai Tumams ir p. Leonid Medvedor už "churrasco" kepimą, ir pavyzdinę tvarką, patarnavime svečiams. Poniai Veronikai Bratkauskienei kuri nors atvyko išvakarėse su šeima švęsti vyro p. Jono Bratkausko gimtadienio, irgi prisidėjo prie maisto gaminimo. Ir visiems kurie daugiau ar mažiau šiam rengimui talkininkavo.

J. Tatarūnas
BLB-nės Pirmininkas

LITUANIKA

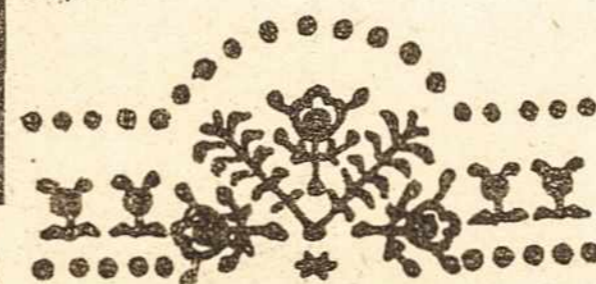
Vandens bokštas jau aprūpina visą sodybą vandeniu. Pakol kas vanduo yra laukinai traukiamas iš pirmojo artezinio šulinio, kol bus baigtas kitas, kurs dabar yra kasamas.

Jonas Tatarūnas, Jonas Bratkauskas ir Robertas Bratkauskas su poniomis buvo pirmieji svečių namo svečiai Litanikoje.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rengtos Joninės praėjo su pasisekimu. Atvyko visa eilė tautiečių, kurie sodybos dar nebuvo matę. Litanika ypač patiko latviams ir estams. Šie pastarieji sakosi bandysią ir savo kolonijai panašią sodybą įsigyti.

Norintieji stovyklauti prašome užsirašyti iš anksto pas Dėdę Juozą (telef. 63-5975) arba pas ateitininkus.

Stovykla vyks nuo 12 iki 22 liepos



VIZITATORIUS ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Birželio 28-30 dienomis sale ziečių provinciolas atliko metinę vizitaciją šv. Kazimiero parapijoje. Patikrino visas vedamas parapijos knygas, pasikalbėjo su visais kunigais ir su kiekvienu atskirai, apžiūrėjo namus, padarė, davė tinkamų nurodymų.

Vizitatorių lydėjo Marijos Krikščionių Pagalbos statula, Popiežiaus Jono Pauliaus II palaiminta. Ji vyko kaip Vizitatorė. Ji lanko visus provincijos saleziečių namus — parapijas, mokyklas kolegijas. Sutikta ir išlydėta su tam tikrom apeigom bei įsipareigojimais, yra akstinas atnaujinti mūsų pamaldumą į Švč. Dievo Motina.

ŠYPSENOS

Pasiaiškino

— O kaip su tais perlų karoliais, kuriuos man pažadėjai?
— O, brangioji, kai tik tave pamatau, visa kita užmirštu.

MŪSŲ ŽINIOS

PETRINĖS MOKOJ

Liepos 1 d. šv. Kazimiero parapijoje buvo iškilmingai švenčiamos Petrinės. Jomis buvo norima pagerbti ne tik apaštalą šv. Petrą, bet taip pat ir parapijos kunigus Petrus – kun. Urbaitį ir kun. Rukšį, prisiminti šv. Petro įpėdinį – Popiežių ir atžymėti kun. Pr. Gavėno kunigystės 30-metį.

16 val. parapijos salėje buvo koncelebracinės Mišios, kurias laikė kun. Pr. Gavėnas, t. V. Pupinis ir kun. P. Urbaitis. Giedojo AUŠROS choras, talkinamas LKBnės choristų, Pamokslo metu kun. Gavėnas pabrėžė kunigo, ypač vienuolio, vaidmenį dabartinėje Bažnyčioje, mūsų bendruomenėje. Jis yra gyvas liūdininkas, kad Kristaus meilė yra už viską augščiausia ir svarbiausia, ir kad dėl Kristaus verta atsižadėti ir "tėvo, motinos, žmonos, vaikų, laukų..." ir visą gyvenimą pašvęsti Jam, tarnaujant broliams ir sesėms.

Vaišių metu, ir ypač prie "bolo", buvo priminti ir visi kiti Petrai bei šiuo laikotarpiu švenčiantys savo gimtadienį, kaip p. Anelė Šepetauskienė, t. V. Pupinis ir kt.

Gili padėka šventės rengėjams, ypač gi p. Jonui Šepetauskui, kuris praleido tris dienas, peržiūrėdamas salę, virtuvę, įrengimus ir paskui tvarkydamas pačios šventės eigą.

BOM RETIRO

Sta. Inės kolegijos koplyčioje, Rua Três Rios, 362, liepos (julho) 8 d., 10,30 val., bus šv. Mišios už Romualdą Nakvasą, jo 23-čiose mirties metinėse.

Taip pat bus atminti Bandonių ir Palionių šeimų mirusieji.

Visos trys giminiškos šeimos iš anksto dėkoja visiems norintiems tose pamaldose dalyvauti.

Ta pačia proga bus taip pat atminti Simo Plundziulaičio ir Petro Gaulios mirusieji.

ATOSTOGOS LITUANIKOJE

Lietuviška aplinka ir maistas. Graži gamta. Nebrangi kaina. Svečių namas tegali talpinti tik dvidešimt asmenų. Jei norite atostogas praleisti savųjų tarpe, užsakykite vietą iš anksto. Pas ponia Angeliką, tel. 215-3135 arba pas Dėdę Juozą, tel. 63-5975.

ŽINIOS IŠ GUAJARA-MIRIM

Guajara-Mirim 17.6.79

Mielas Tėveli Urbaiti.

Dėkoju už miela laiškučių ir priedus. Jūsų geras ir švelnus žodis visuomet atneša džiaugsmo. Tikiuosi, kad esate sveikatoje ir, kaip visuomet, geroje nuotaikoje.

Mes čia, ačiū Dievui, dar laikomės sveiki. Pas mus dabar vėsus oras – daug palengvina savijautą, pridodamas energijos. Potvynių pavojus jau praėjo. Vanduo pasitraukė ir gyventojai linksmesni pasidarė.

Paskutiniu laiku turėjome labai garbingu ir naudingą svečių – vieną iš Šveicarijos – daktarą – akių specialistą, kuris per 6 savaites gydė ir operavo akis, veltui atlikdamas labai gražų ir didelių patarimų vargsams.

Antras svečias – amerikonas iš Syracuse N.Y., plastikinės chirurgijos specialistas. Operavo vaiku perskilusias lūpas (bec de lievre) ir darė skiepus susideginusiems. Šitie beturčiai, apie šios rūšies operacijas, nei svajoti negalėjo.

Ateinančiam mėn. laukiame vizitų iš Prancūzijos – pažistamų misijų draugų. Bet labiausiai laukiame lietuvių iš São Paulo! Pamatykite, kaip mūsų laukimas išsipildys!

Kun. Bendoraitis siunčia sveikinimus ir prašo pranešti kunigui Rukšiiui, kad radio aparatai jau nupirkti, bet jau senai laukia progos persiuntimui.

Su nuoširdžiais sveikinimais ir linkėjimais

Ses. M. Ksavera



Lietuviškai kalbanti

Vyrų moterų - vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS - SENHORAS

CRIANÇAS

nuo 8 iki 12 val.

Av. Eulina, 99 - V Sta.
Maria (skersgatvis ties nr
2214, Av. Deputado Emílio
Carlos - B do Limão)

nuo 14 iki 18 val.

Rua Quartim Barbosa, 6
(paskutinė stotis onibus
Vila Santista Bairro do
Limão)

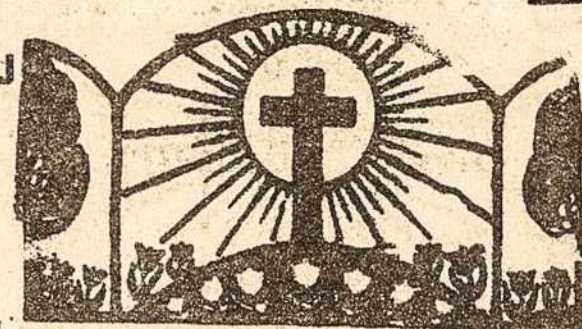
Tel 265.7590

GAISRAS ZELINOS BAŽNYČIOJE

Sekmadienį, besiruošiant vakaro septintos valandos Mišioms, Zelinos šventoriuj viena moteris sušuko: Kryžius dega. Iš tikrųjų, ūmai užsiliepsnojo bažnyčios bokšto kryžius, pradėdant nuo viršaus. Ir greit užsidegė visas plastikine medžiaga aptrauktas kryžius, o nuo bokšto viršūnės degančios medžiagos gabalai ėmė kristi žemyn, sukeldami didesnį pavojų.

Buvo tuoj išjungti laidai, vedantys šviesą į bokšto viršūnę; klebonas telefonu šaukė ugniagesius; aplink bažnyčią ir aikštę rinkosi būriai smalsuolių – vieni su klausimais, kas atsitiko, kiti su patarimais, ką daryti. Pagaliau atvyko ir ugniagesių mašina: nuo žemės paleido į bokštą purkščiančio vandens srovę, daugiau išsklaidydami susirinkusius smalsuolius, negu gėšindami gaisrą, nes kryžius, jau sudegęs, pats ėmė gesti. Daugiau žalos, rodos, nepadarėta.

Gaisro priežastis, sako, tai degantis balionas, kuris užsikabinęs už bokšto kryžiaus.



MŪSŲ MIRUSIEJI

Praeitą šeštadienį, birželio 30 d. C. Verdėj mirė **ADOLFAS ALEŠIUNAS** sulaukęs 74 metų. Velionis, kilimu iš Kauno, atvyko Brazilijon 1929 m., gyveno Bom Retiro bei Casa Verde ir dirbo kaip siuvėjas.

Paskutinius du metus jį kankino azma.

Liudesy paliko sūnų Vyta su šeima.

Buvo palaidotas Chora Menino kapinėse.

CURSO DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO SP

J. BUTRIMAVIČIUS ADVOCACIA

CIVIL – Inventário, Despejo, etc.

COMERCIAL – Falência, Concordata
Execução, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA – Imposto de Renda, ICM, IPI

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ESCRITÓRIOS:

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 – Liberdade

– Fone: 279-5937

Horário: Das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 – Vila Zelina

Horário: Das 19:00 às 21:00

DR. ALEKSAS KALINAUSKAS

DR. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio, Processo
Crime, Processo Trabalhista, etc.

Rua XV de Novembro, 244 - 4º and. conj. 9
Tel. 37-8958

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chovas de todos os tipos, para homens, senhoras e
crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banyas Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones:274.0677 - (Res.274.1886)
São Paulo

MŪSŲ Nauji leidiniai

ML. pristato PORTUGALŲ LIETUVIŲ KALBOS žodyną.

Tai seniai lauktas leidinys, kuris papildo pirmą žodyno dalį. LIETUVIŲ-PORTUGALŲ.

Šis žodynas, kaip rašoma įvade "apresenta-se de maneira despre-tensiosa", yra skirtas visiems besimokantiems lietuvių kalbos.

Žodyną parengė Alfonsas D. Petraitis ir Lucia Jodelytė-Butrimavičienė. Viršeliui panaudota Ramučio Idikos pirmo žodyno dalies klišė. Sumonatavo ir spaudą prižiūrėjo kun. Petras Rukšys, o susegė ir supjaustė Aleksandras Bumblis.

Reikia pastebėti, kad Aleksandras Bumblis dykai susegė ir supjaustė dvi Šv. Kazimiero gyvenimo laidos parašytą Kun. Pr. Gavėno eilėraščių rinkinį "Litanija", eilėraščių rinkinį "Erškėčiams žydinti" ir kitų mažesnių leidinių.

"Mūsų Lietuvos" administracija ir Šv. Kazimiero parapija jam už tokią didelę paslaugą širdingai dėkoja.

KUN. PR. GAVĖNO MIŠIOS ZELINOJ

V. Zelinos klebonas taip pat ruošia paminėjimą kun. Pr. Gavėno kunigystės 30-mečio šv. Juozapo parapijoj. Liepos 5 d., 19, 30 val. kun. Gavėnas tenai laikys Mišias, ant kurių yra kviečiami lietuviai kunigai ir parapijiečiai.

SAJŪDIS MALDOS UŽ PAŠAUKIMUS.

Remdamasis Popiežiaus, o ir paties Kristaus, nurodymu "Prašykite Pjūties Šeiminką", šv. Kazimiero p-jos klebonas, kun. Pr. Gavėnas, per Petrinės paskelbė MALDOS METUS UŽ PAŠAUKIMUS. "Iki ateinančių metų Petrinų tebūnie šis laikotarpis metai maldos už pašaukimus".

Šventasis Tėvas atskiru laišku kreipėsi į saleziečius, rašydamas: "Kreipiuosi į jus, norėdamas perduoti ir patikėti dalykus, kurie man labai rūpi – sakyčiau tris įsakymo žodžius pašaukimų reikalu: melstis, šaukti, atsiliepti".

Čia pabrėšim tik pirmąjį žodį: "Pirmiausia – melstis. Tikrai didelis tikslas, kuriuo turim melstis, jeigu jau pats Kristus tai įsakė: Prašykite Pjūties Šeiminką pasiųsti darbininkų į savo Pjūtį.

... Jis iškilmingai pasižadėjo išklausyti mūsų maldos. Tad reikia melstis pilni pasitikėjimo ir vilties.

Todėl mūsų malda teplinta ir tešla be pertraukos bažnyčiose, sueigose, šeimose, asmeniškai, iš tikinčios širdies".

Remdamasis šiuo Popiežiaus, o ir paties Kristaus, nurodymu, šv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. Pr. Gavėnas, per Petrinės paskelbė VAJŲ MALDOS UŽ PAŠAUKIMUS. "Iki ateinančių metų Petrinų tebūnie šis laikotarpis METAI MALDOS UŽ PAŠAUKIMUS".

Sąjūdžiui pagyvinti ir pakurstyti bus pravestos įvairios iniciatyvos. Numatytas ir sąjūdžio organas.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju už sveikinimus – asmeniškai ir per laikraštį – maldas ir net dovanas mano kunigystės 30-mečio proga. Gili padėka chorui, giedojusiam per Mišias; vaišių rengėjams ir šeiminkams, bei visiems, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie šventės parengimo. Lai Viešpats gausiai atlygina visiems ir kiekvienai-kiekvienam.

Dėkingas kun. Pr. Gavėnas, SDB klebonas



Šv. Onos Šventės proga, liepos mėn. 29 d. 12 val. (tuoj po sumos) Jaunimo Namuose rengiame

P I E T U S

ir kviečiame lietuvius, o ypačiai Onas, juose dalyvauti.

Pakvietimus reikia įsigyti iš anksto – V. Zelinos ar Mocos liet. parapijų klebonijose arba pas platintojus. Visi pakvietimai yra numeruoti.

Toliau gyvenantieji vietas gali rezervuoti: tel. 274.9924 (Ana), tel. 273.3224 (Albina), tel. 63-8413 (Onutė). Nedelskite, nes pakvietimų skaičius ribotas.

Rūpinamės, kad pietų metu visiems svečiams būtų skanu, gražu ir linksma.

Liet. Kat. Moterų Draugija



ML Administracija
dėkoja už šio numerio **GARBĖS LAIDA**
mieliesiems kaimynams **ALBINAI IR KAZIUI**
AMBROZEVIČIAMS.

Sveikiname

KUN. PRANA GAVĖNA
mūsų parapijos kleboną

švenčiantį 30-metų kunigystės Jubiliejų ir linkime sveikatos bei gausios Dievo palaimos dvasiniame ir lietuviškame darbe.

Šv. Kazimiero parapijos
Moterų Maldos Apaštalavimas



ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA
ruošia

1979 m. liepos 22 dieną
kelionę į Marijos šventovę

APARECIDA

Autobusai išvažiuos iš
VILA ZELINOS
MOKOS
CASA VERDE

Bilietai pardavinėjami:
Klebonijose
pas Vyrų Brolijos narius
M. Stankūniene-C. Verde

Brazilijos Madona VI Stančikaitė (R. Antonio Lopes F. 55)

SEMANARIO NOSSA LITUANIA

MŪSŲ
LIETUVA

Endereço: Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.
Impressão: Rua Juatindiba, 28
Pq. da Moóca
03124 São Paulo, SP.

Diretor responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial

Administrador: STANISLAO ŠILEIKA

Metinė Prenumerata: 210 kr. – GARBĖS PRENUMERATA 1.000 kr.

Prenumeratà oro paštu į JAV: 25 dol.

Prenumerata paprastu paštu į JAV: 20 dol.

Prenumerata oro paštu Europon: 30 dol.

Prenumerata oro paštu Pietų Amerikon: 17 dol.

Prenumerata paprastu paštu užsienį: 18 dol.

Atskiro numerio GARBĖS LAIDA: 1.000 kr.

Atskiro numerio kaina: 5,00 kr.

Užuojautos, sveikinimai ir skelbimai (anúncios), nuo 100 kr. aukšty n pagal dydį ir dažnumą.

Čekius, pašto perlaidas ar administracinius laiškus rašyti "Stanislao Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra. Nepanaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį Redakcija neatsako.

Laikraštis spausdinamas pirmadieni.

Vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapių Redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.

KALBŲ LIETUVIŠKAI!

Paruošė: Alf. D. Petraitis

Giminės

Vakarienė buvo labai skani.
Svečiai patenkinti.

Šeimininkė dabar kviečia visus
į salionėlį kavutei.

Ponas Laukaitis klausia savo
kaimyno sofoje:

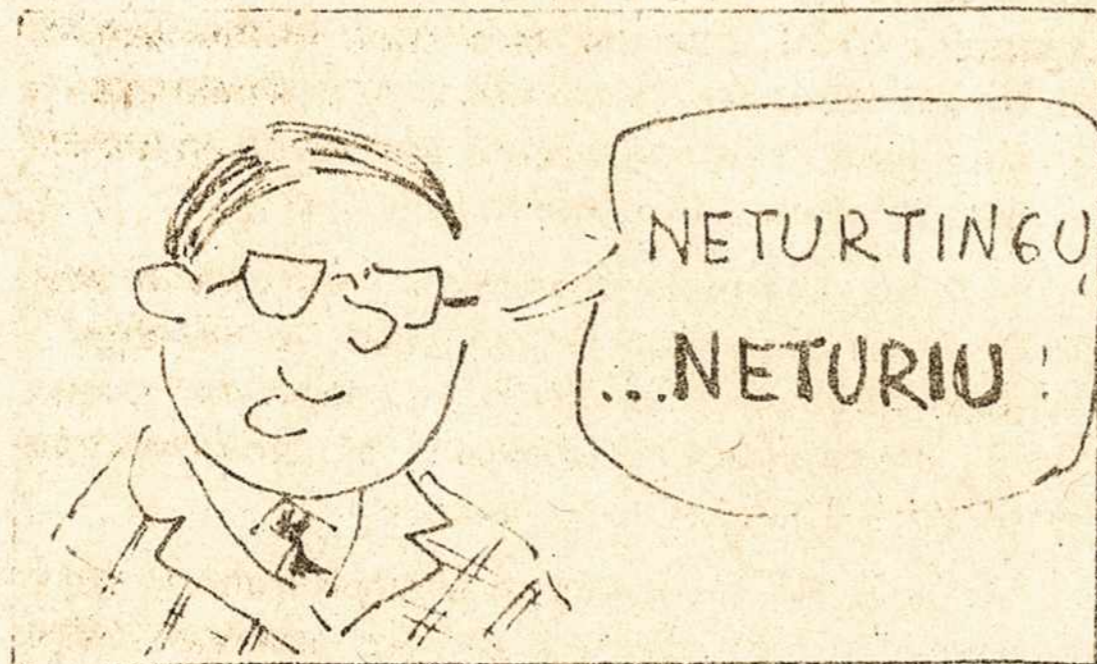
— Ar jūs turite neturtingų gi-
minių?

— Kiek žinau — ne. Neturiu.

— Tai turite turtingų giminių?
Juos pažįstate?

— Kiek aš žinau... turiu, bet
jie manęs nepažįsta...

(E).



1. Kokia buvo vakarienė?
2. Ar svečiai buvo patenkinti?
3. Kur kviečia šeimininkė?
4. Ką daro ponas Laukaitis?
5. Kieno klausia ponas Laukaitis?
6. Ar turite turtingų giminių?
7. Ar jie jus pažįsta?
8. Ar jūs pažįstate savo gimines?
9. Ar tu pažįsti poną Daumantą?
10. Kas pažįsta panelę Liuce?

ŽODYNAS

giminės — parentes
labai — muito
svečias — convidado
šeimininkė — patroa, dona de casa
kviesti — convidar
salionėlis — salãozinho
klausti — perguntar
sofa — sofá
neturtingas — pobre
pažinti — conhecer
vakarienė — janta
skanus,-i — gostoso
patenkintas — contente
dabar — agora
visi — todos
kavutė — cafézinho
kaimynas — vizinho
turėti — ter
žinoti — saber

Pažinti - conhecer

aš pažįstu — eu conheço

tu pažįsti

jis, ji pažįsta

mes pažįstame

jūs pažįstate

jie, jos pažįsta

Taisyklė — regra

Jonas: aš pažįstu Joną
aš nepažįstu Jono.

Ona: aš pažįstu Oną.
aš nepažįstu Onos.

Marytė: ašMarytę
ašMarytės

Pratimas - exercicio

Petras: ar pažįsti?
aš ne

Antanas: ar pažįsti?
ji nepažįsta

Aulas de lituano

Todos os sábados

15,00 - 16,30

Rua Inácio.621 - V. Zelina